

W NUMERZE:

ROZMOWA Z....
ŚWIAT BEZ TAJEMNIC
PANCERNIKI II wojny światowej
AniKa - POLSKA GWIAZDA
UŚMIECHNIJ SIĘ I KRZYŻÓWKA

Już wkrótce WAKACJE!!!

Życzymy, by ten czas był dla Was pełen przygód i wrażeń.

Wracajcie radośni i wypoczęci.

A uczniom klas ósmych życzymy powodzenia w nowych szkołach.

Niech „Trzynastka” na zawsze pozostanie w Waszych sercach.

REDAKCJA "w (ch)murach13"

Lubię przebywać wśród natury i zieleni...

Tym razem poprosiliśmy o rozmowę Panią Ewą Jankowską, była uczennicą naszej szkoły, a obecnie nauczycielem przyrody, geografii i fizyki.

Dlaczego rozpoczęła Pani swoją pracę w naszej szkole i czy to jest pierwsza praca?

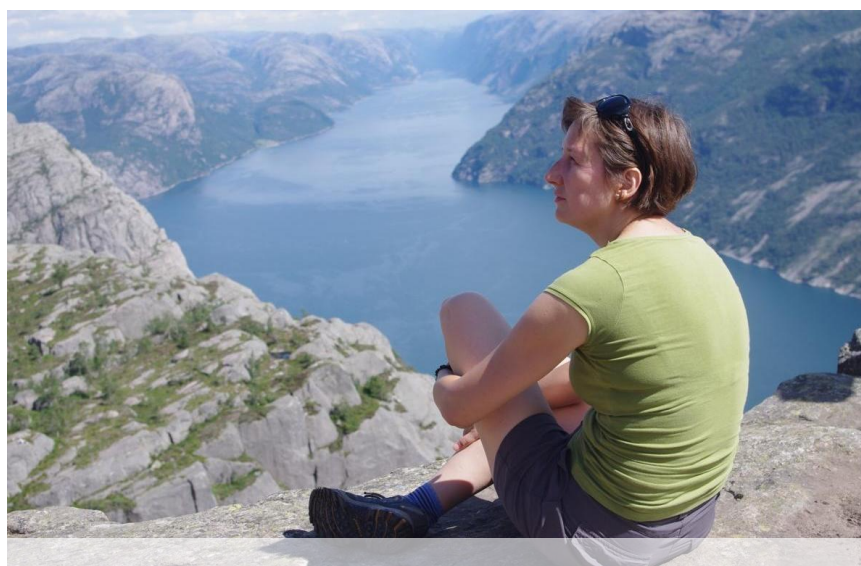
Nie, to nie jest moja pierwsza praca. Robiłam wiele innych, różnych rzeczy nie związanych ze szkołą i uczeniem. Tę szkołę wybrałam chyba dlatego, że sama się kiedyś w niej uczyłam. Poprosiłam moich dawnych nauczycieli, którzy nadal tu pracują, o to, żebym mogła tutaj odbyć praktyki. No i tak to już zostało.

Czy myślała Pani o innej pracy?

Myślałam. Na studiach wydawało mi się, że fajnie by było pracować w parku narodowym, ale na Śląsku ciężko o taki park, więc trzeba było wymyślić coś, co pozwoliłoby nadal cieszyć się geografiami, ale nie w parku narodowym.

Co sprawia Pani przyjemność w tej pracy, a czego Pani w niej nie lubi?

Zdecydowanie nie lubię hałasu, nie lubię też takich sytuacji, gdy nie mogę komuś pomóc. Jestem tu po to, by przekazać wam, jak najwięcej i kiedy nie jestem w stanie komuś przekazać tej wiedzy, to mnie to smuci i martwi.

Zastanawiam się wtedy, czy nie mogłam zrobić czegoś lepiej, czy inaczej. Lubię, gdy ta wiedza zostaje na dłużej. Mam nadzieję, że na lata.

Skąd zainteresowanie do geografii i przyrody?

Muszę tu wspomnieć o pani A.Kozak, która była moim pierwszym nauczycielem geografii w szkole podstawowej, i która pracuje w tej szkole nadal, choć w chwili obecnej nie uczy geografii. Pani A.Kozak zainteresowała mnie geografiami. Poświęcała mi bardzo dużo czasu. Jeździliśmy razem na konkursy. Potem, w liceum, trafiłam na kolejnego nauczyciela,

który jeszcze bardziej zainteresował mnie tą dziedziną, dlatego poszłam na studia geograficzne.

Słyszeliśmy, że była Pani uczennicą naszej szkoły. Jak wspomina Pani ten czas?

Bardzo fajnie, bo to był taki cudowny czas. Miło wspominać moje koleżanki i kolegów i nauczycieli. Niektórzy z nich nadal tu pracują, dlatego doskonale wiem, co czujecie wchodząc do nich na lekcje, bo sama też to przerabiałam.

Co się zmieniło od tamtego czasu w naszej szkole?

Wiele rzeczy się zmieniło.

Ciąg dalszy wywiadu ze s.2

Pamiętam, jak przyszedłam tutaj pierwszy raz po latach, to zaskoczyły mnie numery sal, np. sala, w której jesteśmy to s.30, a kiedyś była to s.18. Zmieniło się wyposażenie szkoły, a także miejsce wejścia do szkoły. Kiedyś wchodziło się tym dużym wejściem ze schodami, od strony boiska. Pamiętam, że były to stare, drewniane drzwi, jak te od strony ulicy. Jako pierwszoklasistka nie umiałam sobie z nimi poradzić. Teraz te drzwi są mniejsze i znacznie łatwiej można je otworzyć.

Proszę dokończyć zdania:

Gdy byłam mała chciałam zostać – nauczycielem. Pisałam kredą po meblach, czym moja mama była przerażona. Nie miałam tablicy to pisania, którą wtedy trudno było zdobyć. I tak mi zostało ;)

W wolnym czasie lubię - przebywać na świeżym powietrzu, wśród natury i zieleni. To mnie najbardziej odpręża i relaksuje, a przy okazji czegoś się uczę i mogę chłonąć dla was nowe informacje.

Denerwuję się gdy - dzieją się wokół mnie rzeczy, z którymi nie mogę nic zrobić i zmienić ich.

Moim marzeniem jest - być zdrowym, żebym ja i moja rodzina byliśmy zdrowi i szczęśliwi.

Rozmawiały:

Ola Nolda, Ania Pyka, Oliwia Marszol, Wiktoria Jakubowska z kl. 5c

ŚWIAT bez TAJEMNIC

Dziś, specjalnie dla Was, kolejny artykuł z cyklu „Świat bez tajemnic”. Tajemnicze tytuły mają Was zainspirować do odgadnięcia treści, które zapowiadają. Zachęcam do lektury.

Między mgławicami

W bezchmurną noc można dostrzec na niebie tysiące, a nawet miliony gwiazd. Gwiazdy wydają się identyczne – jednakowego koloru, rozmiaru, natężenia światła, lecz gdy wzrok się bardziej przyzwyczai do ciemności można dostrzec między nimi różnice...

Mgławice to nagromadzenia pyłów i gazów w przestrzeni między gwiazdnej. Powodują, że gwiazdy mogą być dla nas, z naszego pola widzenia rozmazane.

Czerwone, żółte, niebieskie i inne...

Gwiazdy mają różne temperatury. Na przykład czerwone są najzimniejsze, choć ta barwa kojarzy się z ciepłem. Niebieski kojarzy się z mrozem, zimnem, a niebieska gwiazda jest najcieplejsza. Gdyby wylizać barwy od najzimniejszej do najcieplejszej to: czerwona, pomarańczowa, żółta, biała, błękitna, niebieska. Trudno sobie wyobrazić temperaturę niebieskiej gwiazdy, skoro Słońce należy do żółtych.

Ale dlaczego są jaśniejsze i ciemniejsze gwiazdy? Są trzy prawdopodobne wyjaśnienia: 1- gwiazda jest dalej słabiej widać jej światło, 2- gwiazdy mają różne promieniowanie - mocniejsze i słabsze, 3- mogą je przysłaniać mgławice.

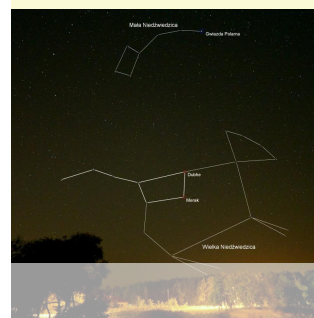
Tajne szyfry

Gwiazdozbiory to ciała niebieskie, kilka gwiazd łączących się w szyfry. Należą do nich nie tylko Znaki Zodiaku. Gwiazdy czasem łączą się w pewne grupy. Nazywamy je gromadami gwiazd.

Na niebie widzimy różne gwiazdozbiory w zależności od pór roku i miejsca na ziemi. Występujące wiosną to: Lew, Waga, Panna; latem: Skorpion, Strzelec, Koziorożec; jesienią; Wodnik, Ryby, Baran; a zimą; Byk, Bliźnięta, Wielki Pies. Niektóre gwiazdozbiory są zawsze koło siebie. Gdy ujrzysz na niebie Gwiazdę Polarną, możesz znaleźć Małą Niedźwiedzicę, a także wyznaczyć kierunki świata.

Okrutny los

Życie gwiazdy kończy się, gdy wpadnie ona do czarnej dziury. Najczęściej wpadają jednak gwiazdy bardzo dużych rozmiarów i o dużej masie.

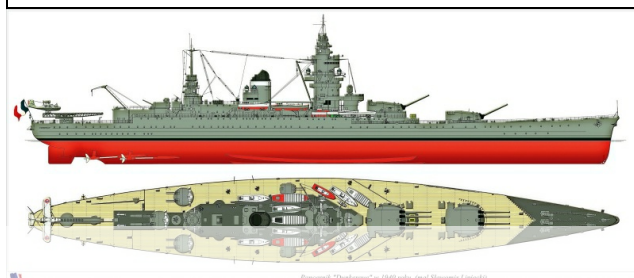
**Oprac.
Ola
Nolda
z kl.5c**

PANCERNIKI II Wojny Światowej

W cyklu II wojny Światowej, tym razem o pancernikach: Dunkerque i USS Arizona, a przy okazji kilka słów o wojennych akcjach i bitwach, w których obydwa brały udział.

Dunkerque

KRAJ POCHODZENIA: Francja
KLASA: Pancernik
WODOWANIE: 2 października 1935 roku
ZAŁOGA: 1431
WYPORNOŚĆ: 36 068 t
WYMIARY: dł. 214,4m; szer. 31m; zanurzenie 8,6 m
ZASIĘG: 7500 Mm
UZBROJENIE: 8 dział kal. 330 mm; 16 dział kal. 127 mm
NAPĘD: 4 śruby; 4 turbiny; moc 125 000 KM
PRĘDKOŚĆ: 29,5 węzła

Pancernik Dunkerque był okrętem flagowym Francji, a także pierwszym okrętem, którego budowę rozpoczęto po podpisaniu traktatu waszyngtońskiego w 1922 roku. Okręty tego typu były szczytowym osiągnięciem francuskiej marynarki odpowiedzią na niemieckie krążowniki.

Dunkerque był silnie uzbrojony w dwie wieże po

cztery działa 330mm i mniejsze 127mm, a także samolot rozpoznawczy dla którego został przewidziany hangar i katapulta.

Fenomen tej konstrukcji polegał na umieszczeniu obu wież z przodu, co umożliwiło mu wystrzelenie salwy z głównej baterii. Nie musiał się przy tym obracać burtą do przeciwnika. To dawało mu przewagę bojową nad innymi okrętami, gdyż miał on grubszy pancierz na dziobie niż na burcie, a również było go trudniej trafić.

W październiku 1929 roku pancernik ten przyłączył się do Royal Navy i pościgu za niemieckim krążownikiem Admiral Graf Spee. Eskortował on konwoje do dnia kapitulacji Francji. Wtedy przeszedł on do Kriegsmarine i został zaatakowany przez okręty brytyjskie w Mers-el-Kebir, a trzy dni później uszkodzony przez atak torpedowy wykonany przez samolot Fairey Swordfish z lotniskowca HMS Ark Royal.

Okazało się, że sam pancernik nie został trafiony bezpośrednio, lecz uderzyły one w jednostkę pomocniczą Teree Neuve z bombami głębinowymi na pokładzie.

Poprzez eksplozję wywołaną wybuchem oderwała się burtą Dukerque, co zdecydowało o wycofaniu okrętu z użycia.

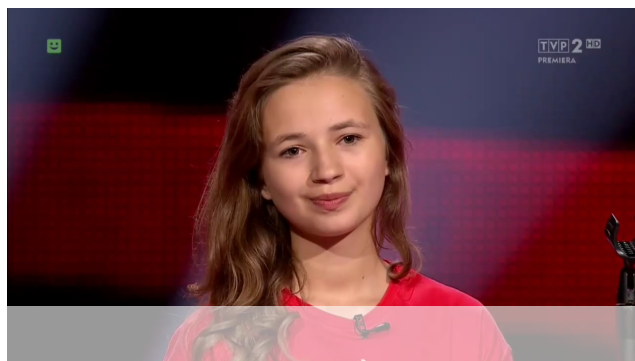
USS Arizona

Pancernik Arizona, tak jak jego bliźniaczy okręt Pennsylvania, był ulepszoną i powiększoną wersją okrętu typu Nevada zwany również typem Pennsylvania. Jego główne uzbrojenie mieściło się w czterech wieżach trójdziałowych. Wodowany w czerwcu 1915 roku brał udział w I Wojnie Światowej, a także i drugiej.

W latach 1929-1931 Arizonę kompletnie przebudowano na dotychczasowe wymagania, przeniesiono średnią baterię o jeden pokład wyżej,

AniKa

Ania Dąbrowska (AniKa) ma 14 lat. Wzięła udział w II edycji *The Voice Kids*, i została jej zwyciężczynią.

Ania jest uczennicą ósmej klasy szkoły podstawowej w Wesołej. Kształci się w klasie fortepianu Państwowej Szkole Muzycznej 1 stopnia. Uczy się także w rzeszowskim Centrum Sztuki Wokalnej. W wolnych chwilach jeździ na deskorolce, rowerze, gra w piłkę ręczną. Uwielbia sport i muzykę. Od wczesnych lat dzieciństwa występuje na scenie. Na koncie ma sukcesy w konkursach wokalnych, przeglądach piosenek i festiwalach. Jej najskrytszym marzeniem było wydanie własnej płyty. Podczas *Przesłuchań w Ciemno* Ania podbiła serca jurorów wykonując utwór Christiny Aquilery. Dzięki zwycięstwu w *The Voice Kids* jej marzenie się spełniło. Nagrała płytę *Małe Skrzydła*, a słowa tytułowej piosenki specjalnie dla niej napisała Cleo. Swój pseudonim artystyczny *AniKa* przyjęła głównie po to, by odróżnić się od słynnej wokalistki Ani Dąbrowskiej.

AniKa cierpi na genetyczną chorobę mukowiscydozę. Mukowiscydoza jest chorobą dziedziczną, która powoduje poważne uszkodzenie płuc oraz układu pokarmowego. U osób z tą chorobą wadliwy gen powoduje, że śluz w oskrzelach staje się gęsty i lepki. Nasza gwiazda może w każdej chwili umrzeć. Mimo problemów zdrowotnych, była jedną z najweselszych uczestniczek drugiej edycji *The Voice Kids*.

Opracowała Wiktoria Jakubowska z klasy 5c

a na stropie trzeciej wieży dodano katapultę dla wodnosamolotu.

Nazwa Arizona jest z reguły kojarzona z atakiem na Pearl Harbor.

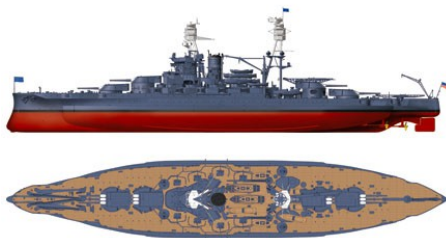
W 1941 roku Pennsylvania wraz z Arizoną przyplłynęły do Pearl Harbor, aby wzmocnić flotę na Pacyfiku. Rankiem 7 grudnia jednym z pierwszych okrętów trafionych przez Japończyków była Arizona prawdopodobnie oberwała w jedną z wież, co doprowadziło do wybuchu magazynu amunicji, przez którą eksplozja rozerwała kadłub Arizony. Straciło wtedy życie ponad 1000 ludzi.

Pennsylvania przetrwała atak, gdyż spoczywała w suchym doku. Arizona była jednym z pięciu zatopionych pancerników.

Straty jakie poniosły Stany Zjednoczone tamtego dnia były ogromne. Ponad połowa ludzi wtedy zabitych była na Arizonie. Zostało zatopione łącznie 8 okrętów, uszkodzonych 10, były w nich krążowniki, pancerniki i niszczyciele.

Dzisiaj Arizona spoczywa na dnie jako pomnik-mauzoleum ofiar ataku.

KRAJ POCHODZENIA: USA
KLASA: pancernik
WODOWANIE: 19 czerwca 1915 roku
ZAŁOGA: 1117
WYPORNOŚĆ: 32 045 t
WYMIARY: dł.185,4m; szer.29,6 ; zanurzenie8,8 m
ZASIĘG: 8000 Mm
UZBROJENIE: 12 dział kal. 356 mm; 22 działa kal. 127 mm
NAPĘD: 4 turbiny o łącznej mocy 31 500 KM
PRĘDKOŚĆ: 21 węzłów

**Borys Kiwic,
klasa 5c**

13

UŚMIECHNIJ SIĘ

Witam moich czytelników!
Dziś odpoczniemy od Galów nieco.
Jeśli masz zły dzień, to może kącik
humoru cię rozweseli.
Więc jak? Zaczynamy!

- Jak nazywają się małe sowy które mówią „TAK”

- TAKSÓWKI

Bliźniaki wracają ze szkoły i od progu wołają:

- Mamo, mamoo! Wygrałaś konkurs klasowy "Czyja mama jest najpiękniejsza?" Wszyscy głosowali na swoje własne mamy, a Ty dostałaś dwa głosy.

Czym się różni czerwona skarpetka od czerwonej róży.

- Zapachem!

Idą dwa koty na pustyni, jeden mówi do drugiego :

- Stary, jaka duża kuweta!

Co pisze na grobie maniaka komputerowego?

- GAME OVER

Nauczycielka języka polskiego pyta się uczniów:

- Jak brzmi liczba mnoga do rzeczownika "niedziela"?

- Wakacje, proszę pani!

Organizowane są przejażdżki łodzią po jeziorze Genezaret. Bilet kosztuje 500 dolarów.

- To strasznie dużo - dziwi się zbulwersowany turysta.

- Owszem, ale to przecież po tym jeziorze Jezus piechotą chodził!

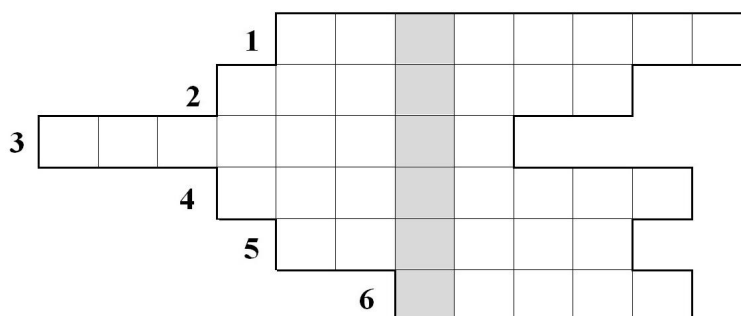
- Nie dziwię się, przy takich cenach!

Dyrektorka domu wczasowego wita w progu wczasowicza:

- Postaramy się, by czuł się Pan, jak u siebie w domu!

- Zwariowała pani?! Ja tu przyjechałem wypocząć!

Żarty dla Was wybrała i opracowała Ania Pyka z kl.5c

1. Górna część grzyba
2. Ląduje w Pyrzowicach
3. W wakacje niejedna was czeka
4. Wakacyjny miesiąc
5. Ciągący się lub kruchy cukierek mleczny
6. Dźwig lub ptak

Redakcja "w (ch)murach 13":

Borys Kiwic, Oliwia Marszoł, Ola Nolda, Zosia Nytra, Ania Pyka, Wiktoria Jakubowska,

Adres Redakcji: Szkoła Podstawowa Nr 13 Chorzów, ul. Styczyńskiego, tel. 32 2411 635

mail: trzynastka@spoko.pl